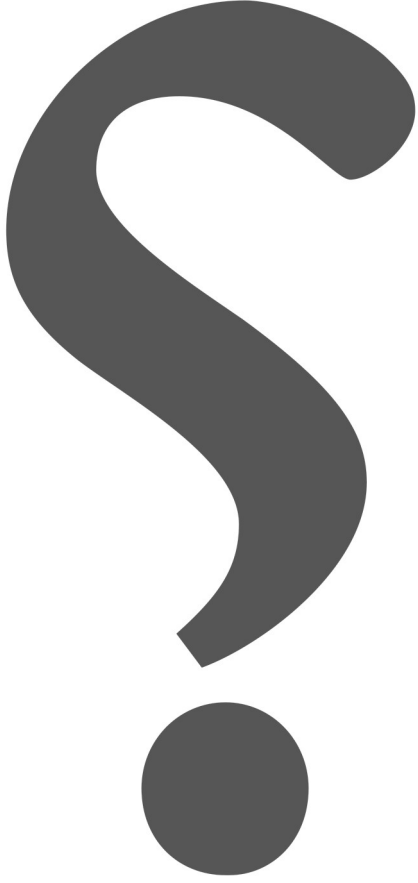

۱۱
انسانی

۱۱ انسانی

دفترچه سوال

۲۴ شہریور ۱۴۰۲

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
سامان اسپهرم، امیر زراندوز، مهدیس حمزه‌ای، محمد حمیدی، احسان غنی‌زاده، فرشید کریمی	ریاضی و آمار (۱)
سعید جعفری، سیدعلیرضا علویان، افشین کیانی، محمد نورانی، علی وفائی خسروشاهی	علوم و فنون ادبی (۱)
مریم آقاییاری، علی‌اکبر ایمان‌پرور، علیرضا قلی‌زاده، محمدعلی کاظمی‌نصرآبادی، ولی‌الله نوروزی	عربی، زبان قرآن (۱)
پرگل رحیمی، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، غلامحسین عزیزی، علیرضا نصیری	منطق
سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی کاردان، زهرا محمدی	اقتصاد
سامان اسپهرم، امیر زراندوز، مهدیس حمزه‌ای، محمد حمیدی، احسان غنی‌زاده، فرشید کریمی	ریاضی و آمار (۲)
سعید جعفری، سیدعلیرضا علویان، افشین کیانی، محمد نورانی، علی وفائی خسروشاهی	علوم و فنون ادبی (۲)
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، فرزانه حاجی، فاطمه صفری، فاطمه قائم‌مقامی	روان‌شناسی
مریم آقاییاری، علی‌اکبر ایمان‌پرور، علیرضا قلی‌زاده، محمدعلی کاظمی‌نصرآبادی، ولی‌الله نوروزی	عربی، زبان قرآن (۲)

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	ایمان چینی‌فروشان	محمد بحیرایی، امیرحسین ابومحبوب	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته‌عربی	الناز معتمدی
عربی، زبان قرآن (۱)	مریم آقاییاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	لیلا ایزدی
منطق	پرگل رحیمی	احمد منصوری	زهرة قموشی
اقتصاد	سارا شریفی	شاهین محمدی	زهرة قموشی
ریاضی و آمار (۲)	ایمان چینی‌فروشان	محمد بحیرایی، امیرحسین ابومحبوب	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته‌عربی	الناز معتمدی
روان‌شناسی	ریحانه خدابخشی	محمد صمدی، عاطفه طاهر	زهرة قموشی
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقاییاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	لیلا ایزدی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	آفرین ساجدی
مسئول دفترچه	خدیدجه جنت‌علی‌پور
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهین علی‌محمدی‌جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

آزمون ۲۴ شهریور ماه ۱۴۰۲

یازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار (۱)	۷	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی (۱)	۷	۶	۴	۲	۱	
عربی، زبان قرآن (۱)	۷	۵	۴	۲	۱	
منطق	۹	۷	۵	۳	۱	
اقتصاد	۸	۷	۵	۳	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	منطق	اجباری	۱۰	۳۱	۴۰	۲۰
				۴۱	۵۰	
۵	منطق - آشنا	اجباری	۱۰	۴۱	۵۰	۲۰
۶	اقتصاد	اجباری	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

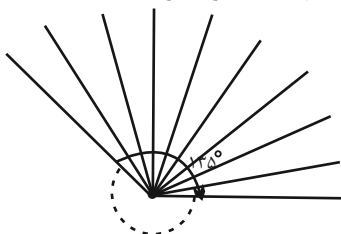
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

نمایش داده‌ها
فصل ۴
درس ۱ و ۲
صفحة ۹۹ تا ۱۱۷

۱- در یک نمودار راداری می‌خواهیم ۱۵ متغیر را نمایش دهیم، زاویه بین هر دو شعاع مجاور چند درجه خواهد بود؟

- (۱) ۱۸   (۲) ۲۰   (۳) ۲۲   (۴) ۲۴

۲- شکل زیر قسمتی از یک نمودار راداری است (تمام نمودار رسم نشده است). در این نمودار مجموعاً چند متغیر وجود دارد؟

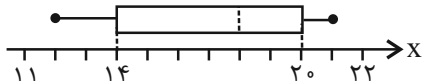

- (۱) ۲۴
(۲) ۲۰
(۳) ۲۵
(۴) ۲۲

۳- برای ۱۵ داده آماری متمایز، نمودار جعبه‌ای رسم شده است. چند داده درون جعبه یا روی آن قرار می‌گیرد؟

- (۱) ۹   (۲) ۴   (۳) ۷   (۴) ۸

۴- در نمودار جعبه‌ای زیر که برای داده‌های متمایز رسم شده است، کدام گزینه نادرست است؟

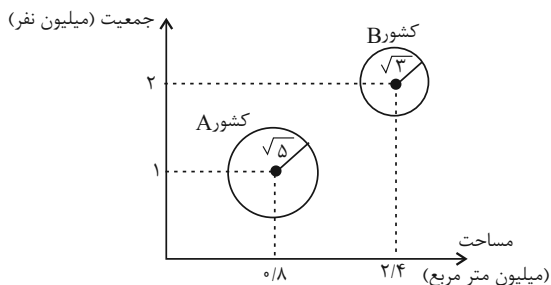
(۱) تقریباً، ۵۰ درصد داده‌ها بیشتر از ۱۸ هستند.

(۲) تقریباً، ۵۰ درصد داده‌ها بین ۱۴ تا ۲۰ هستند.

(۳) تقریباً، ۲۵ درصد داده‌ها از ۱۴ بیشترند.

(۴) تقریباً، ۲۵ درصد داده‌ها از ۲۰ بیشترند.

۵- در نمودار حبابی زیر که متغیر سوم، درآمد کشورها را نشان می‌دهد، مطلب کدام گزینه نادرست است؟

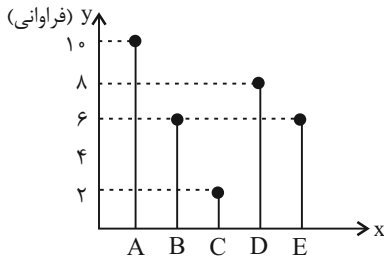
(۱) درآمد کشور A، $\frac{\sqrt{5}}{\sqrt{3}}$ برابر درآمد کشور B است.

(۲) درآمد کشور B، $\frac{3}{5}$ برابر درآمد کشور A است.

(۳) جمعیت کشور B دو برابر جمعیت کشور A است.

(۴) مساحت کشور B سه برابر مساحت کشور A است.

۶- براساس نمودار میله‌ای مقابل زاویه مرکزی گروه D در نمودار دایره‌ای چند درجه است؟

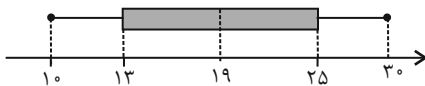
۸۰ (۱)

۷۲ (۲)

۹۰ (۳)

۹۶ (۴)

۷- نمودار جعبه‌ای ۱۲ داده آماری مرتب شده ($x, 11, y, 13, 14, z, 20, 22, 24, 26, 27, t$) به صورت زیر است. حاصل $x + y + z + t$ کدام است؟

۷۱ (۲)

۷۳ (۱)

۷۴ (۴)

۷۲ (۳)

۸- در نمودار جعبه‌ای داده‌های $13, 15, 9, 12 / 5, 10, 13, 17, 14, 17 / 5, 16$ اگر داده‌های داخل جعبه را به عنوان داده‌های جدید در نظر

بگیریم، آنگاه دامنه میان چارکی داده‌های اول و جدید، چقدر اختلاف دارند؟

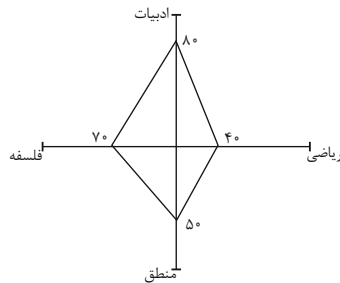
۲ (۴)

۴/۵ (۳)

۰/۵ (۲)

۳ (۱)

۹- اگر بیشترین نمرات در دروس ادبیات، فلسفه، منطق و ریاضی به ترتیب ۱۸، ۱۹، ۱۷ و ۱۵ باشد و نمودار راداری فردی برای این دروس به

شکل زیر باشد نمره درس ریاضی او کدام است؟

۶/۵ (۱)

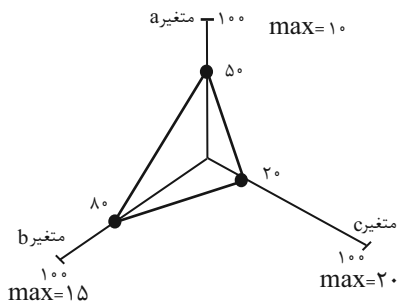
۵/۵ (۲)

۵ (۳)

۶ (۴)

۱۰- با توجه به نمودار راداری زیر، واریانس مقادیر داده‌های a، b و c کدام است؟ (مقدار یا همان بیشینه هر متغیر روی هر پره نوشته شده

است).

$\frac{38}{3}$ (۱)

$\frac{37}{3}$ (۲)

۱۰/۵ (۳)

۱۸/۵ (۴)

جناس و انواع آن
درس ۱۲
صفحه ۹۷ تا ۱۰۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- هر یک از آرایه‌های «جناس همسان، جناس ناهمسان، تلمیح، مجاز، حس آمیزی» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) دلا چون عاشق یاری، به درد او گرفتاری	همی کن ناله و زاری که عاشق زار اولی تر
ب) تا سایه بالای بلندت به سرم نیست	کوتاه مباد از سر من سایه حسرت
پ) پیشتر از مرگ خود ای خواجه میر	تا شوی از مرگ خود ای خواجه میر
ت) دیار خویشتن از آن شناختم که شنفتم	از این نسیم روان بخش بوی مشک ختن را
ث) ز من بهار بگو با برادران حسود	به رایگان نفروشد کسی برادر خویش

۱) پ، الف، ث، ت، ب   ۲) پ، الف، ث، ب، ت   ۳) پ، ث، الف، ب، ت   ۴) پ، ث، ب، الف، ت

۱۲- در کدام بیت هیچ یک از دو آرایه «جناس و موازنه» به کار نرفته است؟

۱) چه پدر گشته به نه خطه گردون حاکم	چه پسر آمده بر هفت ممالک سلطان
۲) چو از سر بگیرم بود سرور او	چو من دل بجویم بود دلبر او
۳) ز زلفش دست من چون روز وامق	ز وصلش روز من چون روی عذرا
۴) تا غم به سوی غم رود خرم سوی خرم رود	تا گل به سوی گل رود تا دل برآید بر سما

۱۳- در کدام بیت حداقل «یک جناس و دو تشبیه» به کار رفته است؟

۱) زین خیره‌سری که عشق مه‌رویان است	اندر ره عاشقی دو همراه نماند
۲) یاد باد آن که ز چشم خوش و لعل لب تو	نقل مجلس همه بادام و شکر بود مرا
۳) جایی که سرو بوستان با پای چوبین می‌چمد	ما نیز در رقص آوریم آن سرو سیم‌اندام را
۴) آن میوه بهشتی کامد به دستت ای جان	در دل چرا نکشتی از دست چون بهشتی

۱۴- در کدام گزینه جناس همسان (تام) وجود ندارد؟

۱) آتش است این بانگ نای و نیست باد	هر که این آتش ندارد نیست باد
۲) ای در چمن خوبی رویت چو گل خودرو	چین شکن زلفت چون نافه چین خوش‌بو
۳) گفتی که به سوی ما روان شو	بی لطف تو جان روان ندارد
۴) تا مست نباشی نبری بار غم یار	آری شتر مست کشد بار گران را

۱۵- در کدام گزینه جناس همسان (تام) وجود دارد؟

۱) آفتاب آمد دلیل آفتاب	گر دلیلت باید از آن رو متاب
۲) نظری به سوی خویشان، نظری برو پریشان	نظری بدان تمنا، نظری بدین تماشا
۳) ای شده نعل سُم اسب تو را	مشتری از چرخ، به جان مشتری
۴) چو گل شکفته شوم در وصال گلرخ خویش	رسد نسیم بهارم چه خوش بود به‌خدا

۱۶- تعداد جناس ناهمسان در کدام بیت با عدد داخل کمانک هماهنگ است؟

(۱) ساقی به نور باده برافروز جام ما	(۴) مطرب بگو که کار جهان شد به کام ما
(۲) شاهد شکفته مخمور چون شمع صبحگاهی	(۲) لرزان به سان ماه و لغزان به سان ماهی
(۳) کفر است در طریقت ما کینه داشتن	(۳) آیین ماست سینه چو آئینه داشتن
(۴) بیامد، بمالید و زین بر نهاد	(۲) شد از رخس رخشان و از شاه شاد

۱۷- تعداد جناس ناهمسان در کدام گزینه بیشتر است؟

(۱) زبون خلق ز خلق نکوی خویشتم	چو غنچه تنگدل از رنگ و بوی خویشتم
(۲) ای شیخ ما را فوطه ده وی آب ما را غوطه ده	ای موسی عمران بیا بر آب دریا زن عصا
(۳) کاش بینم نفسی خیل خیال تو به خواب	تا بدو باز برم محنت تنهایی را
(۴) هم آدم و آن دم تویی هم عیسی و مریم تویی	هم راز و هم محرم تویی چیزی بده درویش را

۱۸- در همه ابیات به جز بیت گزینه ... آرایه‌های مقابل آن به درستی آمده است.

(۱) خون گشت نام کوه که نامش شده است لعل	چون در فتاد در گه و کهسار شرم تو (حسن تعلیل - جناس همسان)
(۲) به یادگار کسی دامن نسیم صبا	گرفته‌ایم و دریغا که باد در چنگ است (تشخیص - کنایه)
(۳) صبحدم در باغ اگر دستت دهد	خوش برآ چون سرو و طرف جوی، جوی (جناس همسان - تناسب)
(۴) بامدادی که تفاوت نکند لیل و نهار	خوش بود دامن صحرا و تماشای بهار (تضاد - جناس ناهمسان)

۱۹- در کدام بیت هر دو نوع جناس (همسان و ناهمسان) به کار رفته است؟

(۱) از سرو گویم یا چمن از لاله گویم یا سمن	از شمع گویم یا لگن یا رقص گل پیش صبا
(۲) ای بخارا شاد باش و دیر زی	میر زی تو شادمان آید همی
(۳) مهره توان برد مار اگر بگذارد	غنچه توان چید خار اگر بگذارد
(۴) من اول روز دانستم که با شیرین درافتادم	که چون فرهاد باید شست، دست از جان شیرینم

۲۰- مفهوم بیت «تا روانم هست نامت بر زبان دارم روان / تا وجودم هست خواهد بود نقش در ضمیر» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) هم کام من به خدمت تو گشته منتظم	هم نام من به مدحت تو گشته جاودان
(۲) از جمال یوسفی سیری نیابد جاودان	هر که را بر جان و دل عشق زلیخایی بود
(۳) نه که هر چه در جهان است نه که عشق جان آن است	جز عشق هر چه بینی همه جاودان نماند
(۴) هر که ز عشق یافت جان یافت حیات جاودان	او نه بمیرد ار بمرد زنده به گور می‌رود

عربی، زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

يَا مَنْ فِي الْبِحَارِ عَجَائِبُهُ

درس ۸

صفحه ۹۵ تا ۱۱۰

عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ التَّرْجَمَةِ (۲۱-۲۴):

۲۱- «ما أجمل منظر النَّهر الَّذِي يَجْرِي أَمَامَ دَارِ صَدِيقِكَ. أَنَا أَشَاهِدُ أَسْمَاكَأَ حَمْرَاءَ فِيهِ!»:

- (۱) زیباترین منظره، رودخانه‌ای است که مقابل خانه دوست تو جاری است. من در آن ماهی‌های قرمزی می‌بینم.
- (۲) منظره آن رودخانه چه زیباست که آن در مقابل خانه دوستت جاری است. من نیز در آن ماهیان قرمزی می‌دیدم.
- (۳) چه زیباست منظره رودخانه‌ای که روبه‌روی خانه دوستت جاری بود. من در آن ماهی‌های قرمزی مشاهده کردم.
- (۴) چه زیباست منظره رودخانه‌ای که در مقابل خانه دوست تو جاری است. من در آن ماهی‌های قرمزی می‌بینم.

۲۲- «التَّلْمِيذَاتُ اللَّاتِي يَكْرُرْنَ الدَّرْسَ يَارْشَادَ مَعْلَمَتِهِنَّ سَيَتَعَلَّمْنَ ذَلِكَ الدَّرْسَ!»:

- (۱) دانش‌آموزانی که درس را با راهنمایی معلم خود تکرار می‌کنند، آن درس را یاد خواهند گرفت.
- (۲) دانش‌آموزان کسانی بودند که درس‌شان را با ارشاد معلم‌شان تکرار می‌کردند تا آن درس را یاد بگیرند.
- (۳) دانش‌آموزانی که درسی را با راهنمایی معلم‌های خود تکرار می‌کنند، آن درس را یاد خواهند گرفت.
- (۴) دانش‌آموزانی که درس را با ارشاد معلم تکرار می‌کنند، آن درس را یاد خواهند داد.

۲۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) «مُدْرَسُ الْكِيمِيَاءِ يُرْشِدُنَا إِلَى مُخْتَبِرِ الْمَدْرَسَةِ»: معلم شیمی، ما را به‌سوی آزمایشگاه مدرسه راهنمایی می‌کند!
- (۲) «تُوَدِّي الدَّلَافِينَ دَوْرًا مَهْمًا فِي الْحَرْبِ وَالسَّلْمِ»: دلفین‌ها، نقش مهمی در جنگ‌ها و صلح ایفا کرده‌اند!
- (۳) «لِكُلِّ ذَنْبٍ تَوْبَةٌ إِلَّا سَوْءَ الْخُلُقِ»: همه گناهان نظیر بداخلاقی توبه دارند!
- (۴) «وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا»: و کافر می‌گوید: ای کاش من از خاک آفریده نشده بودم!

۲۴- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) «أَحِبُّ الْعَالَمَ الَّذِي يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ فِي الْمَحَافِلِ»: دانشمندی را که با عملش در مجالس سود می‌رساند، دوست می‌داریم.
- (۲) «وَأَدْخَلَنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ»: و مرا با رحمتت در (گروه) بندگان صالح خود داخل کن.
- (۳) «صَعَّ الشَّرْشَفُ عَلَى السَّرِيرِ فِي غُرْفَةِ النَّوْمِ رَجَاءً»: لطفاً ملافه را روی تخت در اتاق خواب بگذار.
- (۴) «تُحَيِّرُنِي هَذِهِ الْمَوْسُوعَةُ الْكَبِيرَةُ حَوْلَ حَيَاةِ الْحَيَوَانَاتِ»: این دانشنامه بزرگ درباره زندگی حیوانات، مرا متحیر می‌کند.

٢٥- عَيْنِ الصَّحِيحِ حَسَبَ التَّوْضِيحِ لِلْفِرَاقِ: «... عَضُوٌّ لِلتَّنَفُّسِ وَ الشَّمُّ فِي الْإِنْسَانِ.»

(١) الأنف (٢) اللسان (٣) الوجه (٤) السنّ

٢٦- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

(١) يُشَاهِدُ أَغْضَاءَ الْأُسْرَةِ فَلَمَّا عَنِ الدَّلْفِينِ!

(٢) ﴿وَ انصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

(٣) اللَّهُ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنِ الْعِبَادِ!

(٤) رَأَيْتُ دَلْفِينًا يَقْفِزُ فِي الْمَاءِ!

٢٧- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي اسْتِعْمَالِ نُونِ الْوَقَايَةِ:

(١) عَنِي (٢) يُخْرِجُنِي (٣) خُذْنِي (٤) كِتَابُنِي

٢٨- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ الْجَارُ وَ الْمَجْرورُ:

(١) الطَّائِرُ الطَّنَانُ يَطِيرُ كَالدُّبَابِ فَوْقَ الْأَشْجَارِ.

(٢) لِلْمُعَلِّمِينَ دَوْرٌ مُهِمٌّ حَوْلَ بِنَاءِ مُجْتَمَعٍ سَعِيدٍ.

(٣) جَلَسْتُ دَاخِلَ الْغُرْفَةِ الْأُولَى مَعَ زَمِيلِي الْمَجْدِ.

(٤) أَمَرَنِي رَبِّي بِمُدَارَاةِ النَّاسِ مَعَ الْآخِرِينَ.

٢٩- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ نُونِ الْوَقَايَةِ:

(١) لَا تَمْتَحِنِي أَبَدًا مَنْ هُوَ أَفْضَلُ مِنِّي!

(٢) حُزْنِي لِهَجْرِكَ لِمَاذَا تُرِيدِينَ أَنْ تَشْخَنِي رَصِيدَ جَوَالِكَ!

(٣) إِلَهِي يُعْطِينِي النِّعَمَ الْوَافِرَةَ وَ رَحْمَتَهُ الْوَاسِعَةَ!

(٤) سَأَلَنِي الْمُعَلِّمُ لِمَاذَا لَا تُجِيبُنِي حِينَمَا أَسْأَلُكَ؟!

٣٠- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْمَحَاوِرَاتِ:

(١) - مَا هِيَ الْمَشْكَالَةُ يَا حَبِيبِي؟ - لَيْسَتْ الْغُرْفَةُ نَظِيفَةً وَ لَيْسَتْ فِيهَا نَوَاقِصٌ.

(٢) - وَ مَا الْمَشْكَالَاتُ الْآخَرَى؟ - فِي الْغُرْفَةِ الْأُولَى سَرِيرٌ نَاقِصٌ.

(٣) - مَنْ هُوَ مَسْئُولٌ تَنْظِيفِ الْغُرْفَةِ؟ - السَّيِّدُ حَسْبِينِي مَشْرَفَ خِدْمَاتِ غُرْفِ الْفَنْدُقِ.

(٤) - سَنُصَلِّحُ كُلَّ شَيْءٍ بِسُرْعَةٍ، عَلَى عَيْنِي - تَسَلَّمْ عَيْنُكَ!

منطق
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قضیه شرطی و قیاس استثنایی

سنجشگری در تفکر

درس ۹ و ۱۰

صفحه ۸۳ تا ۱۱۳

۳۱- کدام قضیه شرطی، از نوع منفصل مانع‌الرفع است؟

- (۱) نمره منطق من یا ۱۷ است یا ۱۸.
- (۲) تیم ما حتماً برنده می‌شود، البته اگر فلانی در خط حمله بازی کند.
- (۳) نانوا یا برای خود نان می‌پزد یا برای دیگران.
- (۴) امروز یا شنبه است یا یکشنبه.

۳۲- در قضایای شرطی متصل، ممکن ... جای اجزای جمله عوض شود. مانند ...

- (۱) نیست - در صورتی که قرارداد را امضا کنید، ملزم به اجرای آن هستید.
- (۲) نیست - گر طیببانه بیایی به سر بالینم / به دو عالم ندهم لذت بیماری را
- (۳) است - این انتخابات به نفع ما خواهد بود، البته اگر زنان نیز از ما حمایت کنند.
- (۴) است - قرارداد را امضا کن، حتی اگر سود زیادی به دست بیاوری.

۳۳- کدام یک از گزینه‌های زیر با قضیه «اگر یک قسم از تفکر تعریف باشد، استدلال نیست.» برابر نیست؟

- (۱) تفکر یا تعریف است یا استدلال است.
- (۲) هیچ تعریفی استدلال نیست.
- (۳) فکر یا تعریف است یا غیر استدلال نیست.
- (۴) اگر تفکر غیر تعریف نباشد، غیراستدلال نیست.

۳۴- کدام گزینه نتیجه قیاس زیر است؟
«اگر پول داشته باشد، آن گاه کتاب می‌خرد، کتاب خریده است»

- (۱) پول نداشته است.
- (۲) پول داشته ولی کتاب خریده است.
- (۳) کتاب خریده است.
- (۴) احتمالاً کتاب خریده است.

۳۵- مغالطه به کار رفته در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) اگر در خانه نباشم در مدرسه هستم / در مدرسه هستم ← در خانه نیستم
- (۲) اگر هوا آفتابی باشد، به کوه می‌روم / هوا آفتابی نیست ← به کوه نمی‌روم
- (۳) نباید قند بخوریم زمانی که دیابت داریم / دیابت نداریم ← باید قند بخوریم
- (۴) اگر استاد به من ارفاق نکند تجدید می‌شوم / استاد ارفاق کرد ← تجدید نمی‌شوم

۳۶- کدام یک از عبارات زیر، احتمال مغالطه بار ارزشی کلمات را ندارد؟

- (۱) شما با صراحت به من گفتید: بتمرگ! - نه، من گفتم بشین.
- (۲) آقای مدیر من به دانش‌آموزم گفتم ساکت شو! نگفتم خفه شو!
- (۳) کسی که در موضع‌گیری‌های خود یک دنده باشد، ثابت قدم نیست، کله‌شق است.
- (۴) اگر نسبت به عقاید خود ثابت قدم باشید، با نظر من موافق خواهید بود.

۳۷- کدام مغالطه با سایر مغالطات متفاوت است؟

- (۱) هیچ درختی سنگ نیست، هیچ سنگی شیشه نیست، هیچ درختی شیشه نیست.
- (۲) هر ب الف است، هر ب ج است، هر الف ج است.
- (۳) با عقل و درایتی که شما دارید، قطعاً به یک فرد کاربلد مثل من رأی می‌دهید.
- (۴) هر الف ب است. بعضی ج الف است، بعضی ب ج است.

۳۸- عبارت «این دفاع شما صرفاً از کسانی شنیده می‌شود که حداقل اطلاعات روان‌شناختی را هم ندارند» نشانگر کدام نوع مغالطه می‌باشد؟

- (۱) توسل به احساسات
- (۲) بار ارزشی کلمات
- (۳) بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی
- (۴) مسموم کردن چاه

۳۹- عبارت «هندوانه زیر بغل کسی گذاشتن» با کدام گزینه هم‌خوانی دارد؟

- (۱) مغالطه مسموم کردن چاه
- (۲) مغالطه تله‌گذاری
- (۳) مغالطه توسل به احساسات
- (۴) مغالطه بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی

۴۰- کدام گزینه فاقد مغالطه بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی است؟

- (۱) همه عمرم که نمی‌توانم در صف منتظر باشم!
- (۲) معلوم هست کجایی؟ زیر پایم علف سبز شد!
- (۳) تو تا حالا شده یک بار صادقانه حرف بزنی؟
- (۴) وای چه قدر خوابیدم! از امتحان جا ماندم!

منطق - آشنا

۴۱- کدام قضیه مانع‌الجمع است؟

- (۱) جسم یا رسانا است یا غیرفلز.
 (۲) ماه یا به دور خورشید می‌گردد یا به دور زمین.
 (۳) قضیه یا حملی است یا منفصل حقیقی.
 (۴) هر موجودی، یا جاندار است یا دارای احساس نیست.

۴۲- قضیه «هر خیانت‌کاری، یا به خود خیانت می‌کند یا به دیگران» کدام یک از اقسام انفصال را شامل می‌شود؟

- (۱) منفصل مانع‌الخلو
 (۲) منفصل حقیقی
 (۳) منفصل شرطی
 (۴) منفصل مانع‌الجمع

۴۳- از قضیه «این موجود یا انسان است یا غیرحیوان»، درستی کدام قضیه را می‌توان فهمید؟

- (۱) هیچ غیرانسانی حیوان نیست.
 (۲) بعضی انسان‌ها غیرحیوان هستند.
 (۳) بعضی غیرحیوان‌ها انسان هستند.
 (۴) بعضی انسان‌ها غیرحیوان نیستند.

۴۴- کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) اگر سرطان بگیرم، خواهم مرد، حال که سرطان نگرفته‌ام، پس نمی‌میرم ← قیاس استثنایی اتصالی، نامعتبر
 (۲) اگر برف ببارد مدرسه تعطیل می‌شود، مدرسه تعطیل است، پس برف باریده است ← قیاس استثنایی اتصالی، نامعتبر
 (۳) اگر استدلالی صحیح باشد ما را به حقیقت می‌رساند، ما به حقیقت نرسیده‌ایم، پس استدلال صحیح نیست ← قیاس استثنایی اتصالی، نامعتبر
 (۴) در صورت رسیدن قطار به شیراز همه مسافران پیاده می‌شوند، قطار به شیراز رسیده، پس همه مسافران پیاده می‌شوند ← قیاس استثنایی اتصالی، معتبر
 ۴۵- قیاس استثنایی اتصالی دارای ... حالت قابل فرض است که تنها ... حالت آن معتبرند و ملاک اعتبار یا عدم اعتبار این قیاس ... است.

- (۱) چهار - دو - مقدمه اول
 (۲) سه - دو - مقدمه دوم
 (۳) چهار - سه - مقدمه اول
 (۴) چهار - دو - مقدمه دوم

۴۶- خطای ... خطای ناشی از به کار بردن مقدمات غلط است، خطاهای ناشی از عوامل روانی از خطاهای ... است.

- (۱) صوری، صوری
 (۲) غیرصوری، غیرصوری
 (۳) غیرصوری، صوری
 (۴) صوری، غیرصوری

۴۷- کدام گزینه درباره تفکر سنجشگرانه صحیح است؟

- (۱) فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره اصول و قواعد تفکر صحیح به عبارتی تفکر درباره تفکر
 (۲) پرورش مهارت‌های تفکر صحیح و توجه صرف به خطاهای صوری و ظاهر استدلال
 (۳) تفکر کردن درباره نحوه صحیح تفکر، توجه به عواطف و احساسات فردی و تأثیر بار ارزشی کلمات بر فرد
 (۴) توجه به تأثیر عوامل روانی، توجه به عواطف و احساسات فرد و بار ارزشی کلمات در استدلال‌ها و نقد گوینده
 ۴۸- رابطه دو جزء قضایای شرطی منفصل مانع‌الجمع از نظر صدق و کذب، همانند حکم دو قضیه حملی است که بین آنها رابطه ... برقرار است.

- (۱) تضاد
 (۲) تناقض
 (۳) تداخل
 (۴) تداخل تحت تضاد

۴۹- کدام گزینه بار ارزشی متفاوتی را در بر دارد؟

- (۱) دیروز پدر بزرگم به سرای جاویدان سفر کرد.
 (۲) لطفاً بفرمایید قدم بر چشمان ما بگذارید.
 (۳) متهم در جایگاه خود قرار گیرد.
 (۴) این چای را نوش جان کنید.

۵۰- در مغالطه توسل به احساسات از ... سوء استفاده می‌شود.

- (۱) ویژگی‌های ناشایست و نامناسب
 (۲) ویژگی‌های مثبت و شایسته
 (۳) عواطف افراد
 (۴) عدم واقع‌بینی و مخفی کردن حقیقت

اقتصاد
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

بودجه‌بندی

 تصمیم‌گیری در مخارج / پس‌انداز
و سرمایه‌گذاری
درس ۱۲ تا درس ۱۴
صفحه ۱۲۹ تا ۱۶۰

۵۱- کدام گزینه در رابطه با واقعیت درست است؟

- (۱) دخل یا کسب درآمد، شامل فعالیت‌هایی می‌شود که بیشتر افراد برای پس‌انداز و سرمایه‌گذاری انجام می‌دهند.
- (۲) زکات جزء مستحبات مالی است.
- (۳) هر درآمدی به‌دست می‌آوریم، باید ۲۰ درصد آن را به‌عنوان سهم امام و سهم سادات به مرجع تقلید یا نماینده او بدهیم.
- (۴) بودجه‌ها از دو بخش درآمدها و هزینه‌ها تشکیل می‌شوند.

۵۲- در مراحل بودجه‌بندی اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، کدام اقدامات را می‌توان انجام داد و عبارت «مجموع درآمد و هزینه‌های خود را

ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.» مربوط به کدام مرحله از مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه است؟

- (۱) کاهش مخارج غیرضروری و یا به یادآوردن فرصت‌های فراموش شده - مرحله سوم
- (۲) کاهش هزینه‌های ثابت، قابل پیش‌بینی و برنامه‌ریزی شده - مرحله اول
- (۳) کاهش مخارج غیرضروری و یا به یادآوردن فرصت‌های فراموش شده - مرحله دوم
- (۴) کاهش هزینه‌های ثابت، قابل پیش‌بینی و برنامه‌ریزی شده - مرحله سوم

۵۳- مخارج سالانه فردی در جدول زیر مشخص شده است. اگر درآمد سالانه فرد ۳۷ میلیون تومان باشد، با توجه به این اطلاعات:

نوع خرج	مقدار به میلیون تومان
اجاره خانه	۶
خدمات رفاهی	۵/۱۵
قبوض	۳/۱۵
غذا و پوشاک	۶/۲۵
حمل و نقل و بنزین	۳/۱۲
بازپرداخت وام	۶/۰۷
خدمات منزل	۰/۷۵
سایر	۱/۳۲

الف) این فرد برای کدام نوع از مخارج، کمتر از سایر مخارج هزینه کرده است؟

ب) چند درصد از مخارج سالانه فرد، صرف «غذا و پوشاک» شده است؟

ج) پس‌انداز سالانه این فرد چند میلیون تومان است؟

د) میزان خرج از بودجه این فرد چند درصد است؟

- (۱) الف) خدمات منزل ب) ۱۹/۶۴ درصد ج) ۴/۱۷ میلیون تومان د) ۷۵/۲۵ درصد
- (۲) الف) قبوض ب) ۱۸/۱۶ درصد ج) ۴/۱۷ میلیون تومان د) ۷۵/۲۵ درصد
- (۳) الف) خدمات منزل ب) ۱۹/۶۴ درصد ج) ۵/۱۹ میلیون تومان د) ۸۵/۹۷ درصد
- (۴) الف) قبوض ب) ۱۸/۱۶ درصد ج) ۵/۱۹ میلیون تومان د) ۸۵/۹۷ درصد

۵۴- به ترتیب، کدام گزینه به مرحله دوم و چهارم خرید هوشمندانه اشاره دارد؟

- (۱) مشخص کنید که به چه میزان قرار است هزینه کنید. - آن ویژگی‌هایی از کالای هدف را که بیشتر برایتان مهم است مشخص کنید.
- (۲) مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. - مشخص کنید که به چه میزان قرار است هزینه کنید.
- (۳) مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. - در سه دسته، ویژگی‌هایی که می‌خواهید حتماً در کالای هدف باشد، آنهایی که اگر باشد بهتر است و در نهایت آنهایی که اصلاً نمی‌خواهید باشد را مشخص کنید.
- (۴) مشخص کنید که به چه میزان قرار است هزینه کنید. - مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد.

۵۵- کدام گزینه به ترتیب، به معایب و مزایای خرید مقایسه‌ای اشاره دارد؟

- (۱) زمان بر است. این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید. - ممکن است خرید مقایسه‌ای هزینه‌بر باشد.
- (۲) ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، به‌ویژه برای اقلام با قیمت پایین، کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین و سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد. - با خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.
- (۳) ممکن است خرید مقایسه‌ای هزینه‌بر باشد. مانند هزینه‌هایی که برای تماس تلفنی یا سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف صرف می‌کنید. - زمان بر است. این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید.
- (۴) با خرید مقایسه‌ای درباره‌ی گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آنها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید. - در خرید مقایسه‌ای ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.

۵۶- به ترتیب، کدام گزینه در بردارنده‌ی پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) در رابطه با خرید مقایسه‌ای کدام عبارت صحیح است؟

(ب) کدام یک از موارد «روش ۶ ب» (یکی از روش‌های مصرف مسئولانه) نمی‌باشد؟

(ج) کدام گزینه در بردارنده‌ی مفهوم اتلاف است؟

- (۱) الف) مرحله چهارم تعریف مسئله است. (ب) بازتفکر (ج) دورریختن و هدر دادن منابع
- (۲) الف) مرحله دوم (فهرست گزینه‌ها)، شامل مواردی است که می‌تواند مشکل را رفع یا مسئله را حل کند. (ب) برنامه‌ریزی (ج) دورریختن و هدر دادن منابع
- (۳) الف) مرحله سوم (تعریف معیارها)، شامل معیارهایی است که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است. (ب) باز خورد (ج) بلااستفاده گذاشتن اموال و مصرف بیجا
- (۴) الف) مرحله اول، ارزیابی، شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف است. (ب) بهینه مصرف کردن (ج) مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی یا فراتر از توان مالی

۵۷- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر، در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- (الف) منظور از خرید هوشمندانه، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه بعد از تصمیم‌گیری برای خرید است.
- (ب) فروشندگان از روش‌ها و فنون مختلفی، همچون تبلیغات کاذب، بزرگ‌نمایی، قسم خوردن، ارائه اطلاعات نادرست برای تحریک و تشویق خریداران به خرید کالا و خدمات استفاده می‌کنند.
- (ج) اتلاف مفهومی عام‌تر از اسراف است.

(د) براساس گزارش فائو سالیانه حدود ۱/۳ میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دورریخته می‌شود.

(۱) ص - ص - غ - ص (۲) غ - ص - ص (۳) ص - غ - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۵۸- کدام گزینه در ارتباط با بیمه و نظام‌های بیمه نادرست است؟

- (۱) بیمه‌گر با گردآوری حق بیمه‌ها، امکان جبران زیان هر بیمه‌گذار را فراهم می‌نماید.
- (۲) نظام بیمه تعاونی شامل بیمه‌های حوادث و اتکایی است.
- (۳) سه نظام «بیمه‌های اجتماعی»، «نظام بیمه تعاونی»، «نظام بیمه بازرگانی» در کنار یکدیگر به تثبیت نظام اقتصادی کمک می‌کنند.
- (۴) خطرپذیری پایه و اساس نیاز به تهیه بیمه است.

۵۹- کدام یک از عبارات زیر به ویژگی حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت اشاره دارد؟

- (۱) نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با کاهش نرخ سود عمومی بانک‌ها کاهش یابد.
- (۲) نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند و اگر فرد پول را قبل از زمان توافق یا سررسید برداشت کند، مقداری از سود تعیین شده را از دست می‌دهد.
- (۳) پول به‌راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را تا پایان دوره سرمایه‌گذاری در بانک قرار بدهید و می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید.
- (۴) این حساب‌ها نرخ سود کمتری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.

۶۰- فرد A در هفته ۵۰ هزار تومان درآمد کسب می‌کند. این فرد تصمیم دارد دوچرخه‌ای به قیمت ۳,۳۲۸,۰۰۰ تومان خریداری کند. اگر وی در هفته ۳۴ هزار تومان برای خودش خرج کند و مابقی را برای خرید دوچرخه پس‌انداز کند، تقریباً چقدر طول می‌کشد تا او به میزان کافی برای دوچرخه پس‌انداز کند؟ این هدف از نظر زمان دستیابی چگونه است؟

- (۱) ۴ سال - بلندمدت
- (۲) ۲ سال - میان مدت
- (۳) ۶ ماه - کوتاه‌مدت
- (۴) ۳ سال - بلندمدت

آزمون ۲۴ شهریور ماه ۱۴۰۲

یازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار (۲)	۱	۲	۳	۴	۶	
علوم و فنون ادبی (۲)	۱	۲	۴	۵	۶	
روان‌شناسی	۱	۳	۵	۶	۷	
عربی زبان قرآن (۲)	۱	۲	۳	۴	۶	

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	انتخابی	۱۰	۶۱	۷۰	۲۰
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	انتخابی	۱۰	۷۱	۸۰	۲۵
۳	علوم و فنون ادبی (۲) - آشنا	انتخابی	۱۰	۸۱	۹۰	
۴	روان‌شناسی	انتخابی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۵	عربی، زبان قرآن (۲)	انتخابی	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
تابع
گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، استدلال ریاضی،
توابع ثابت، چندضابطه‌ای و هماتی
صفحه ۲ تا ۳۳

۶۱- اگر p درست، q نادرست و r درست باشد، کدام یک از گزاره‌های زیر دارای ارزش درست است؟

(۱) $(p \Rightarrow q) \wedge r$ (۲) $(q \Rightarrow p) \wedge q$ (۳) $(q \Rightarrow p) \wedge r$ (۴) $(p \Rightarrow q) \vee q$

۶۲- عکس نقیض $\sim p \Rightarrow (p \wedge q)$ با کدام یک از گزاره‌های زیر هم‌ارزش است؟

(۱) $\sim (p \wedge q)$ (۲) $\sim q$ (۳) $\sim p$ (۴) $\sim (p \vee q)$

۶۳- اگر ارزش گزاره $((q \wedge r) \Rightarrow \sim s) \Rightarrow (\sim p \wedge q)$ نادرست باشد، ارزش کدام گزاره درست است؟

(۱) $\sim s$ (۲) $\sim r$ (۳) $\sim p$ (۴) $\sim q$

۶۴- در کدام گزینه عبارت کلامی داده شده به درستی به نماد ریاضی آن تبدیل نشده است؟

(۱) عددی به علاوه ۵ مساوی دو برابر آن عدد است. $x + 5 = 2x \leftarrow$

(۲) حاصل ضرب دو عدد حقیقی برابر مجموعشان است. $x \times y = x + y \leftarrow$

(۳) مکعب یک عدد، بزرگ‌تر از ۷ برابر آن عدد به علاوه ۵ است. $x^3 > 7(x + 5) \leftarrow$

(۴) دو برابر جذر عددی برابر خودش است. $2\sqrt{x} = x \leftarrow$

۶۵- اگر تابع $f = \{(x_1, y_1), (x_2, y_2), (x_3, y_3)\}$ تابعی ثابت باشد، واریانس اعداد غیر صفر y_1, y_2, y_3 کدام است؟

(۱) صفر   (۲) y_1 (۳) $\sqrt{y_1^2 + y_2^2 + y_3^2}$ (۴) $y_1 y_2 y_3$

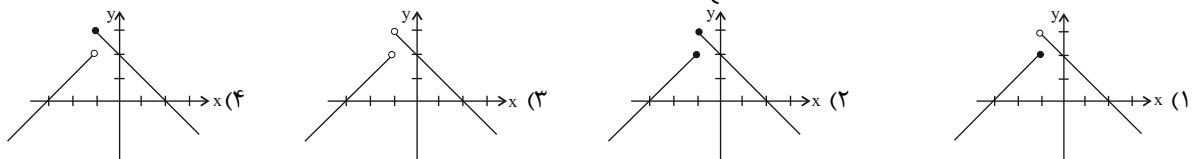
۶۶- در تابع $f(x) = \begin{cases} ax^2 - 3x, & x \geq 1 \\ x^3 + ax, & x < 1 \end{cases}$ اگر $f(2) + f(-2) = -8$ باشد، کدام نقطه زیر روی نمودار f قرار دارد؟

(۱) $(-1, 2)$ (۲) $(-1, -4)$ (۳) $(1, 6)$ (۴) $(1, -1)$

۶۷- بُرد تابع $f(x) = \begin{cases} x^2 - 2x, & x \geq 0 \\ -x + 1, & x < 0 \end{cases}$ کدام است؟

(۱) $y \geq -1$ (۲) $y \leq -1$ (۳) $-1 \leq y \leq 1$ (۴) $y \geq 1$

۶۸- کدام نمودار مربوط به تابع $f(x) = \begin{cases} -x + 2, & x \geq -1 \\ x + 3, & x < -1 \end{cases}$ است؟

۶۹- در تابع همانی f با دامنه اعداد حقیقی $f(4a) = f(a) \times f(2a)$ است. مقدار a کدام می‌تواند باشد؟

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) $\sqrt{2}$ (۴) ۴

۷۰- اگر $f(x) = \frac{ax^3 + bx^2 + x}{x^2 + 1}$ یک تابع همانی و $g(x) = \{(1, c), (2, k), (3, 4)\}$ یک تابع ثابت باشد، آن‌گاه حاصل $\frac{a+b}{2c-k}$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{4}$

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
 وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های
 هفتم، هشتم و نهم
 پایه‌های آوایی / تشبیه /
 سبک‌شناسی قرن‌های هفتم،
 هشتم و نهم (سبک عراقی) /
 پایه‌های آوایی همسان (۱)
 درس ۱ تا درس ۵
 صفحه ۱۱ تا ۵۰

۷۱- موضوع تمام آثار در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) لمعات: سیر و سلوک عارفانه/ تذکره دولتشاه: شرح احوال شاعران/ عشاق‌نامه: منظومه‌ای عاشقانه
- (۲) نفحات‌الانس: بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان/ مرصادالعباد: بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی/ تاریخ‌گزیده: تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران تا سال ۸۳۰ ه. ق.
- (۳) المعجم فی معاییر اشعار العجم: علم عروض، قافیه، بدیع و نقد نثر/ تحفة الاحرار: منظومه‌ای عاشقانه/ تاریخ جهانگشا: تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح
- (۴) منظومه موش و گربه: بیان ناهنجاری‌های اجتماعی به شیوه طنز و تمثیل/ تذکره‌الاولیا: بیان حقایق عرفانی/ مکاتیب: مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود او

۷۲- عبارت کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات قرن‌های هفتم، هشتم و نهم درست نیست؟

- (۱) از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست ایرانی تبار در قرن هشتم موجب از رونق افتادن قصیده‌سرایی شد.
- (۲) با حمله تیمور گورکانی در قرن نهم ابنیه فرهنگی، ادبی و اجتماعی کشور یکسره نابود گردید.
- (۳) سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اواخر قرن دهم به مدت ۳۰۰ سال، سبک غالب متون فارسی بود.
- (۴) با پایان یافتن خلافت آخرین خلیفه عباسی در اواخر دوره مغول، توجه به زبان فارسی بیشتر شد.

۷۳- کدام یک از عبارات زیر مربوط به نثر دوره عراقی نیست؟

- (۱) به علت نبودن استادان بزرگ و از بین رفتن مراکز علمی، تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان تضعیف شد.
  - (۲) قوت و فخامت در ساخت دستوری از ویژگی‌های بارز نثر این دوره است.
  - (۳) صنایع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت و در کتب این دوره بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداخته شد.
  - (۴) تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج یافت، هرچند نمونه‌هایی با نثر پیچیده نیز یافت می‌شود.
- ۷۴- همه گزینه‌ها به جز ... درباره ابیات زیر از خواجوی کرمانی درست است.

«شکر تنگ تو تنگ شکر آمد
 لب‌ت از تنگ شکر شور بر آورد
 چو نظر در خم ابروی تو کردم
 حلقه لعل تو درج گهر آمد
 به شکر خنده شیرین چو در آمد
 قامت خویش‌تتم در نظر آمد»

- (۱) وجود جناس و تشبیه در بیت نخست
- (۲) توصیف زیبایی‌های معشوق و بیان فراق
- (۳) جان‌بخشی در بیت دوم
- (۴) شاعر این ابیات، چند مثنوی به پیروی از پنج گنج نظامی سروده است

۷۵- با توجه به ویژگی‌های فکری سبک خراسانی، تمام ابیات کدام گزینه در این سبک سروده شده‌اند؟

- (الف) نخوریم انده گیتی که بسی فایده نیست
- (ب) تنها یکی سپاه بود دانا
- (ج) به اختیار فضای زمان ببايد ساخت
- (د) بیرون ز تو نیست هرچه در عالم هست
- (ه) نگر به لاله و طبع بهار رنگ‌پذیر
- (و) چون پای خود بر سر نهی پا بر سر اختر نهی

- (۱) الف - ب - ه (۲) الف - د - و (۳) ب - ج - ه (۴) ب - د - و

۷۶- ترتیب ابیات زیر از نظر دارا بودن آرایه‌های «تضاد - تلمیح - تشبیه فشرده - تشخیص - تشبیه گسترده» کدام است؟

الف) قانع به یک استخوان چو کرکس بودن	به زان که طفیل خوان ناکس بودن
ب) به که در غربت بود پام به زندان ای پدر	یک قدم بی چاه در صحرای کنعان تو نیست
ج) تا تو را از دور دیدم، رفت عقل و هوش من	می شود نزدیک منزل کاروان از هم جدا
د) زنگ آنده گوه‌ر عمرم بخورد	چون کنم کاندۀ ز دایبی مانده نیست
ه) بوریا، راحت مخمل به فراموشی داد	صد جنون شور نیستان رگ خواب است اینجا

۱) ب - ه - د - الف - ج   ۲) ج - ب - د - ه - الف   ۳) ج - ب - الف - ه - د   ۴) ب - الف - ه - د - ج

۷۷- تعداد تشبیهات کدام بیت با عدد داخل کمانک هماهنگ نیست؟

۱) تبخال‌ها به ناله درآیند چون جرس	از درد چون شود به فغان آشنا لبم (۱)
۲) شراب وصلت اندر ده که جام هجر نوشیدم	درخت دوستی بنشان که بیخ صبر برکندم (۳)
۳) ای سیل اشک، خاک وجودم به باد ده	تا بر دل کسی ننشیند غبار من (۲)
۴) بر سر ما تیغ بیداد تو ابر رحمت است	رحمتی زین به که زخمش حاجت مرهم نداشت (۲)

۷۸- مرز پایه‌های آوایی کدام مصراع نادرست است؟

۱) همچو مجنون گفت و گو با خویشان باید مرا: هم چُ مَج نون / گُف تُو گو / با / خی ش تَن با / یَد مَ را
۲) ساختن با آتش دل لاله‌زاری شد مرا: سا خ تَن با / آ ت شِ دِل / لا لِ ز ا ر ی / شُد مَ را
۳) عمر جاویدان عذاب جاودانی بیش نیست: عُم رِ جا / و ی دان عِ ذا / بِ جا و دا / نی بی ش نیست
۴) درد بی عشقی ز جانم برده طاقت و ر نه من: دَر دِ بی عِش / ق ی زِ جا نَم / بُر دِ طا قَت / وَر نَ مَن

۷۹- کدام واژه برای قرارگیری در پایه آوایی سوم وزن «مفاعیلن مفاعیلن مفاعی» مناسب است؟

۱) باران	۲) ستایش	۳) نگاه	۴) رست

۸۰- مفاهیم «اعتقاد به قضا و قدر، فراق، اشاره به مسائل عرفانی، غم‌گرایی» به ترتیب در ابیات کدام گزینه آمده است؟

الف) مکن در این چمنم سرزنش به خودرویی	چنان که پرورشم می‌دهند می‌رویم
ب) مرا یک ذره اندوه تو خوش‌تر	که یک عالم پر از سیم و زر آید
پ) کاش آن به‌خشم‌رفته ما آشتی‌کنان	باز آمدی که دیده مشتاق بر در است
ت) چون فشانیدیم آستین بی‌نیازی بر جهان	دامن ناز اندر آن عالم کشان خواهیم کرد

۱) الف - پ - ت - ب   ۲) ت - پ - الف - ب   ۳) الف - ب - ت - پ   ۴) ت - ب - پ - الف

علوم و فنون ادبی (۲) - آشنا

۸۱- هر یک از عبارات «از نویسندگان زبردست قرن هفتم»، «از نویسندگان نثر مصنوع»، «منشی و نویسنده عارف» و «شاعر مداح دربار

خوارزمشاهیان» به ترتیب شخصیت‌های کدام گزینه را معرفی می‌کند؟

- (۱) شمس قیس رازی - رشیدالدین فضل‌الله همدانی - فخرالدین عراقی - نجم‌الدین کبری
- (۲) شمس قیس رازی - عطاملک جوینی - نجم دایه - کمال‌الدین اسماعیل
- (۳) سعدی - رشیدالدین فضل‌الله همدانی - نجم دایه - کمال‌الدین اسماعیل
- (۴) سعدی - عطاملک جوینی - فخرالدین عراقی - نجم‌الدین کبری

۸۲- کدام گزینه دربارهٔ ابیات زیر نادرست است؟

وین دل‌ویزی و دل‌بندی نباشد موی را از تو زیباتر ندیدم روی و خوش‌تر خوی را کنج خلوت پارسایان سلامت‌جوی را مثل من دیگر نبینی بلبل خوشگوی را چاره آن دانه که در پایش بمالی روی را»	«من بدین خوبی و زیبایی ندیدم روی را ای موافق صورت و معنی که تا چشم من است ما ملامت را به جان جویم در بازار عشق ای گل خوشبوی اگر صد قرن باز آید بهار سعدیا گر بوسه بر دستش نمی‌یاری نهاد

- (۱) از آرایه‌های جناس و تلمیح استفاده شده است.
- (۲) آوردن تخلص در انتهای شعر
- (۳) شعر، در قالب غزل سروده شده و عاشقانه است.
- (۴) از آرایه‌های تشبیه و استعاره استفاده شده است.

۸۳- کدام اثر به درستی معرفی نشده است؟

- (۱) ظفرنامه شامی: قدیمی‌ترین تاریخ نوشته‌شده دربارهٔ تیمور است.
- (۲) انوار سهیلی: ملاحسین واعظ کاشفی، کلیله و دمنه را به انشای دورهٔ خود بازگرداند و این نام را بر آن نهاد.
- (۳) محاکمة اللغتين: سلطان حسین باقرا این کتاب را نوشت.
- (۴) بابرنامه: این اثر را ظهیرالدین بابر نوشته است.

۸۴- در همهٔ بیت‌ها به جز بیت ... پایه‌های تشبیه به ترتیب درست نوشته شده است.

زلف حورسنت و رای اهریمن (ادات تشبیه، وجه شبه) اندرودر و گوهر گرزن (تاج جواهرنشان) (مشبه، وجه شبه) سرفرافراز هم‌چو سرو چمن (مشبه‌به، وجه شبه) خشم او درد و غم او درمان (مشبه‌به، مشبه)	(۱) دوش گفتی ز تیرگی شب من (۲) چرخ مانند گرزنی که بود (۳) رخ برافروز هم‌چو مهر سپهر (۴) مهر او آب و کین او آتش

۸۵- در کدام گزینه تشبیه فشردهٔ اضافی، بیشتر به کار رفته است؟

- (۱) مرد سیلاب گران‌سنگ حوادث نیستیم
- (۲) آن‌که مژگانش ترازو می‌شد از دل، خلق را
- (۳) باغ عقل است آن‌که در عمری رساند میوه‌ای
- (۴) لنگر تسلیم پیدا کن که بحر حق‌شناس

۸۶- در همه گزینیه‌ها تشبیه فشرده اضافی و غیراضافی وجود دارد به جز ...

درخت عشق در این شهر شد نهال خزان بین	۱)
از شراب لعل شد کان بدخشان سینه‌اش	۲)
برگ عیش حُسن از دامان پاک عاشق است	۳)
حُسن از گستاخی ما رفت در ابر نقاب	۴)

ندانم هیچ کس در عهد حُسن	۱)
حبیب آن جا که دستی برفشان	۲)
نشاید گفتن آن کس را دلی هست	۳)
همی تا کند پیشه، عادت همی کن	۴)

۸۷- تعداد پایه‌های آوایی کدام گزینه متفاوت است؟

که با دل باشد آلا بی بصارت	۱)
محب ار سر نيفشانند بخیل است	۲)
که نهد بر چنین صورت دل از دست	۳)
جهان مر جفارا، تو مر صابری را	۴)

۸۸- نشانه‌های هجایی کدام بیت نادرست است؟

- ۱) یکی نزد رستم برد آگهی / کز این ترک شد مغز گردان تهی (-U / -- U / -- U / -- U)
- ۲) زنجیر زلفش هر طرف دیوانه‌وارم می کشد / با اشتیاقم می برد بی اختیارم می کشد (-UU - / - UU - / - UU - / - UU -)
- ۳) روان پرور بود خرم بهاری / که گیری پای سروی دست یاری (-- U / --- U / --- U)
- ۴) هر که معشوقی ندارد عمر ضایع می گذارد / همچنان ناپخته باشد هر که بر آتش نجوشد (-- U - / -- U - / -- U - / -- U -)

۸۹- هر سه بیت کدام گزینه هم وزن هستند؟

الف) فریاد می دارد رقیب از دست مشتاقان او	الف)
ب) چرخ بگردید بسی تا که چنین چرخ زدم	ب)
ج) مرده بدم زنده شدم گریه بدم خنده شدم	ج)
د) من مرگی پر بستم، زان در قفس بنشستم	د)
ه) چون بخت نیک انجام را با ما به کلی صلح شد	ه)

- ۱) ب، د، ه   ۲) الف، د، ه   ۳) ب، ج، د   ۴) الف، ج، د

۹۰- ویژگی فکری کدام بیت با ویژگی فکری سبک عراقی سازگار نیست؟

به هر سان که ما را رسد خوب و زشت	۱)
فراق سخت در راه است آخر	۲)
سرکش بر پشت رود باربدی زد سرود	۳)
ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید	۴)
- سر خود نتابیم از آن سرنوشت
کسی یابد که آگاه است آخر
وز می سوری درود سوی بنفشه رسید
هم مگر پیش نهد لطف شما گامی چند

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه
روان‌شناسی رشد / احساس، توجه، ادراک
حافظه و علل فراموشی
درس ۱ تا درس ۴
صفحه ۸ تا ۱۱۱

۹۱- اگر دانشمند بخواهد بداند که «اثر همنوایی در موقعیت آشوبناک چگونه است»، باید در یک مرحله قبل از آن، چه اقدامی را به عمل آورده باشد؟

(۱) باید مسائلی را در خصوص همنوایی، طرح و حل کرده باشد.

(۲) باید مفهوم موقعیت آشوبناک را به دقت مشخص کند.

(۳) باید دلایل راه پیدا کردن انسان‌ها به همنوایی را در موقعیت‌ها بررسی کند.

(۴) باید در نظر داشته باشد که در اختیار داشتن کامل شرایط، بسیار دشوار است.

۹۲- کدام یک از مسائل زیر با مشکل «تکرارپذیری» روبه‌رو است؟

(۱) مشکل در ارزیابی اثرات جدایی از مادر در موقعیت زلزله

(۲) مشکل در بررسی میزان هوش دانش‌آموزان

(۳) مشکل در بررسی افزایش میزان کورتیزول در حین استرس

(۴) مشکل در بررسی پیشرفت خانواده‌های ایرانی

۹۳- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) دانشمند چگونه موقعیت‌های ناشناخته و مجهول را شناسایی می‌کند؟

(ب) در کدام یک از مراحل شناخت، محرک را انتخاب می‌کنیم؟

(ج) ویژگی مصاحبه (از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی) چیست؟

(۱) طرح مسئله - توجه - محقق در ضمن گفتگو و براساس پاسخ‌های دریافت‌کرده پرسش بعدی خود را معلوم می‌کند.

(۲) تعریف عملیاتی - ادراک - برخلاف گفتگوی معمولی، هدفمند و سازمان‌یافته است.

(۳) طرح مسئله - توجه - ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی است.

(۴) تعریف عملیاتی - ادراک - محقق از خود فرد درباره افکار یا رفتار خاص او می‌پرسد.

۹۴- به ترتیب، هر یک از موارد «بلند شدن قد، ابراز خشم، رعایت حقوق دیگران و حل مسائل» به کدام جنبه از رشد انسان اشاره دارد؟

(۱) جسمانی - هیجانی - اخلاقی - شناختی

(۲) هیجانی - شناختی - اخلاقی - هیجانی

(۳) جسمانی - هیجانی - شناختی - اخلاقی

(۴) جسمانی - شناختی - اخلاقی - هیجانی

۹۵- مشخص کنید هیجان‌ات کدام گزینه به ترتیب برای قسمت‌های A و B مناسب است؟

بروز این هیجان‌ات، پیچیده‌تر است و با توجه به نوع ارزیابی، ظهور متفاوتی می‌یابد.	بروز این هیجان‌ات، تحت تأثیر نظام پردازش‌های فردی نیست و غالباً به یک صورت پدیدار می‌شود.
احساس ندامت	A
B	محبت

(۱) احساس ترس - احساس خشم

(۲) احساس ترس - سپاس‌گزاری

(۳) احساس خشم - احساس ترس

(۴) ترحم - احساس خشم

۹۶- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- رشد سریع شناختی به نوجوان احساس توانمندی زیادی می‌دهد.
- عبارت «من فردی صادق و مهربان هستم»، به رشد درک اخلاقی مربوط می‌شود.
- بی‌ثباتی احساسات نوجوانان ناشی از پخته نبودن آن‌ها در روابط اجتماعی است.
- تمایل بیشتر نوجوانان به گروه همسالان نشان‌دهنده عدم تمایل آن‌ها به خانواده است.

- (۱) نادرست - درست - درست - نادرست
 (۲) نادرست - درست - نادرست - نادرست
 (۳) درست - نادرست - نادرست - درست
 (۴) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۹۷- کدام یک از عبارات زیر نتیجه نرسیدن شناخت به مرحله باور و در نتیجه امر اخلاقی است؟

- الف) فردی که از بی‌نظمی خیابان شکایت می‌کند، خود در ساعات طرح ترافیک رانندگی می‌کند.
- ب) فردی که در درس خود در مورد حقوق مراجع می‌خواند، در کار خود هویت مراجعین را افشا می‌کند.
- ج) فردی که بعد از آگاه شدن از مضرات سیگار آن را کنار گذاشته، بقیه را نیز به این کار تشویق می‌کند.

- (۱) مورد «الف»   (۲) مورد «ب»   (۳) مورد «ج»   (۴) مورد «الف و ب»

۹۸- فردی چند بسته پودر لباسشویی در فروشگاه برداشت و ناگهان به یاد آورد که تبلیغ آن را روی دیواره واگن مترو دیده بود. این اتفاق

با کدام پدیده متناظر است؟

- (۱) همانند آن است که شب قبل از مطالعه برای امتحان، کتاب درسی را از داخل قفسه بر روی میز بگذاریم.
- (۲) همانند آن است که پدر فرزندش را صدا می‌زند و پس از دقایقی او بازمی‌گردد و توجه‌اش جلب می‌شود.
- (۳) همانند آن است که مکانیک به دلیل ماهیت شغل خود، به ابزارها و مسائل فنی توجه بیشتری دارد.
- (۴) همانند آن است که فرد در انتظار آمدن مادرش است و کسی را که از دور می‌آید همچون او می‌بیند.

۹۹- زمانی که راننده‌ای با گمان اینکه صدای آژیر خودروی پلیس راهنمایی و رانندگی را شنیده از سرعت خود کم کند اما صدای آژیر ناشی

از عبور خودروی اورژانس باشد، کدام یک از حالات ردیابی علامت اتفاق افتاده است؟

- (۱) اصابت   (۲) از دست دادن محرک   (۳) هشدار کاذب   (ت) رد درست

۱۰۰- وجود نشانه‌ها به کدام یک از مراحل حافظه کمک می‌کند؟

- (۱) اندوزش   (۲) بازیابی   (۳) رمزگردانی   (۴) ذخیره‌سازی

مواظب قیمة / صناعة التلمیع
فی الأدب الفارسی /
عجائب المخلوقات
درس ۱ تا درس ۳
صفحة ۱ تا ۴۶

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۲)

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة (۱۰۱ - ۱۰۴):

۱۰۱- «كان خمسة شباب يذهبون للمرة الثالثة مع أربع سيارات إلى خارج المدينة لمشاهدة المناظر الجميلة!»:

- (۱) برای تماشای منظره‌های زیبا پنج جوان با چهارمین ماشین برای سومین بار به خارج شهر می‌رفتند.
- (۲) پنج جوان به خارج شهر سه مرتبه با چهار ماشین برای مشاهده منظره‌های زیبایی می‌رفتند.
- (۳) پنج جوان با چهار ماشین به خارج شهر برای دیدن منظره‌های زیبا برای سومین بار می‌رفتند.
- (۴) برای دیدن این منظره‌های زیبا پنج جوان برای بار سوم با چهار ماشین به خارج شهر در حال رفتن بودند.

۱۰۲- «قد اكتشف العلماء كثيراً من أسرار العالمين الإثنيين العجيبية في خلال كلمات القرآن المختصرة!»:

- (۱) دانشمندان بسیاری از رازهای عجیب دو جهان را در میان کلمات مختصر قرآن کشف کرده‌اند.
- (۲) بسیاری از رازهای عجیب جهان را دانشمندان در کلمات مختصر قرآن کشف می‌کنند.
- (۳) بسیاری از رازهای دو جهان عجیب را دانشمندان در میان کلمه‌های مختصر قرآن کشف کرده‌اند.
- (۴) دانشمندان بسیاری از اسرار دو جهان عجیب را در میان کلمات مختصر قرآن کشف می‌کنند.

۱۰۳- عین الصّحیح:

- (۱) «علینا أن نتواضع أمام الکبار و أن لا نتکبر علی الصّغار!»: ما باید در مقابل بزرگ‌ترها فروتنی کنیم و بر کوچک‌ترها تکبر نورزیم!
- (۲) «خیر إخوانکم من أهدى إلیکم غیوبکم.»: بهترین برادران شما کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدیه کند.
- (۳) «تتعلمُ الدرس التاسع بمساعدة مُدرّسنا الحاذق.»: درس هشتم را به یاری معلم ماهر یاد می‌گیریم.
- (۴) «التمساح لا ینبکی عند أکل فَرِسْتِه.»: تمساح هنگام خوردن شکار نمی‌گرید.

۱۰۴- عین الخطأ:

- (۱) «یقدّر العُلَماء أنواع الكائنات الحیة فی بحار العالم بالملايين.»: دانشمندان انواع موجودات زنده در دریاها را به میلیون‌ها (عدد) برآورد می‌کنند.
- (۲) ﴿إِنَّ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾: اگر تقوای خدا پیشه کنید، برای شما نیروی حق از باطل قرار می‌دهد.
- (۳) «امتلات ساحة الملعب باللّاعبين قبل بداية مسابقة كرة القدم.»: میدان ورزشگاه قبل از شروع مسابقه فوتبال از بازیکنان پر شد.
- (۴) «اشتریت قمیصی بِسعر ستّة و تسعين ألفَ تومان من متجر زمیلک.»: پیراهنم را به قیمت هشتاد و شش هزار تومان از مغازه همکارت خریدم.

١٠٥- عَيْنُ الْخَطَا فِي الْحَوَارَاتِ:

- (١) - بَيْنَ مَنْ هَذِهِ الْمُبَارَاةُ؟ - بَيْنَ فَرِيْقِ الصَّدَاقَةِ وَ الشَّجَاعَةِ.
- (٢) - أَيُّ الْفَرِيْقَيْنِ أَقْوَى؟ - كِلَاهُمَا قَوِيَانِ.
- (٣) - لِمَاذَا الْحَكْمُ مَا قَبْلَ الْهَدْفِ؟ - لَا أَدْرِي، رُبَّمَا بِسَبَبِ تَفَرُّجِ.
- (٤) - مَنْ يَذْهَبُ إِلَى النَّهَائِيَّةِ؟ - مَنْ يَسْجَلُ هَدْفًا يَذْهَبُ إِلَى النَّهَائِيَّةِ.

١٠٦- عَيْنُ الْخَطَا حَسَبَ التَّوْضِيْحَاتِ:

- (١) ..... : هُمُ الَّذِينَ يَذْهَبُونَ إِلَى الْمَلْعَبِ لِمَشَاهِدَةِ الْمُبَارَاةِ. (الْمُتَفَرِّجُونَ)
- (٢) ..... : أَدَاةٌ لِحَفْظِ الْإِنْسَانِ عِنْدَ نَزْوْلِ الْمَطْرِ. (الْمِظَلَّةُ)
- (٣) ..... : حَيْوَانٌ يَصِيْدُ صَيْدَهُ فِي الْمَاءِ وَ الْبِرِّ. (سَمَكُ الْقِرْشِ)
- (٤) ..... : تُرَابٌ جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ أَوْ فِي الصَّحْرَاءِ. (الرَّمْلُ)

١٠٧- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (١) اِسْتَعْلَ صَدِيقِي فِي مَصْنَعِ أَبِي!
- (٢) الْمُلَمَّعَاتُ أَشْعَارٌ فَارِسِيَّةٌ مَمْرُوجَةٌ بِالْعَرَبِيَّةِ!
- (٣) إِيَّاكَ وَ مُصَادَقَةَ الْكَذَّابِ، فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ!
- (٤) سَيَتَخَرَّجُ الطَّالِبُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ سَنَةٍ!

١٠٨- عَيْنُ اسْمِ التَّفْضِيلِ مَفْعُولًا:

- (١) أَحْتَرِمُ أَحَى الصَّغْرَى حَتَّى تَتَعَلَّمَ الْآدَابَ!
- (٢) مَا رَأَيْتُ رَجُلًا أَفْضَلَ مِنْ هَذَا الْعَالِمِ!
- (٣) يُعَلِّمُنِي أَقْوَى الْمَعْلَمِينَ دُرُوسَ الْحَيَاةِ!
- (٤) أَشْتَرِي أَهَمَّ الْكُتُبِ حَوْلَ الطَّبِّ مِنَ الْمَكْتَبَةِ!

١٠٩- عَيْنُ مَا فِيهِ يُمَكِّنُ الْفِعْلَ أَنْ يُتْرَجَّمَ فِي زَمَانَيْنِ:

- (١) مَنْ زَرَعَ الْغُدُوَانَ حَصَدَ الْخَسْرَانَ!
- (٢) ﴿إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ﴾
- (٣) ﴿مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾
- (٤) لَا يَتَّبِعِدُ عَنِ الْحَقِّ مَنْ يَعْتَقِدُ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ.

١١٠- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ أُسْلُوبُ الشَّرْطِ:

- (١) مَنْ سَأَلَ سُؤْلًا صَعْبًا مِنَ الْمَعْلَمِ فِي الْمَخْتَبَرِ!
- (٢) مَنْ يُحَاوِلُ كَثِيرًا يَصِلُ إِلَى هَدْفِهِ!
- (٣) مَا تَزَرَاعَ فِي الذُّبْيَا، تَحْصُدُ فِي الْآخِرَةِ!
- (٤) إِنْ تَصْبِرَ، تَحْصُلُ عَلَى النَّجَاحِ فِي حَيَاتِكَ!